

HABER VE TOPLUM ARASINDAKİ İLİŞKİNİN TOPLUMSAL YAŞAMA YANSIMALARI

Prof. Dr. Sedat Cereci

Yüzüncü Yıl Üniversitesi Van Meslek Yüksek Okulu

Radyo Televizyon Teknolojileri Bölümü 65080 Van.

Mail: s.cereci@gmail.com.

ÖZET

Matbaanın geliştirilmesi ve ilk gazetelerin basılmasıyla insanların yaşamında kalıcı bir unsur olarak yer edinen haber, insanlık tarihinde yaşanan gelişmelerle birlikte insanın ve toplumsal yaşamın oluşturucu, biçimlendirici parçası durumuna gelmiştir. Kişisel tutumlardan aile içi davranışlara kadar pek çok konuda değişimlere yol açan bir etken olan haber, toplumsal yapıda da düşüncelerin çağa uygun nitelikler kazanmasından yeni yaşam biçimlerinin oluşmasına kadar çok sayıda alanda etkin bir rol oynamıştır. İlk sinema filmlerine de konu olan haber, insanlara, dünyada yaşanan olaylarla ilgili bilgiler iletmekten öte, onların yaşamlarına yeni pencereler açarak evrene farklı açılardan bakmayı sağlayan iletiler ve yeni düşünceler aktarmaktadır. Haber ve toplum etkileşimini, toplumun haberlere yaklaşımını belirlemek amacıyla Türkiye'nin 26 ilinde yaşayan değişik yaş ve meslek gruplarından 1184 kişiyle görüşülerek bir araştırma yapılmış, araştırmada sorulan 15 soruyla, haber ve toplum arasındaki ilişkiler ortaya konmaya çalışılmıştır. Bireylere, neden haber öğrenmek istediklerinden, yaşamlarında hiç haber olmasaydı ne yapacaklarına kadar değişik soruların sorulduğu araştırma sonucunda, toplumu oluşturan bireylerin artık haber olmayan bir ortamda yaşayamayacaklarına inandıkları sonucuna ulaşılmıştır. Araştırmanın sonuçları arasında, araştırmaya katılanların çoğunluğunun, haberlerin günlük yaşamlarında değişime yol açtığına inandıkları bulgusunun yanında; yine araştırmaya katılanların çoğunluğunun, haber konularını günlük yaşamlarındaki söyleşilere konu ettiklerini söyledikleri belirlenmiştir.

Anahtar Sözcükler: Haber, toplum, basın, televizyon, araştırma.

ABSTRACT

News that has placed a reliable position in people's lives since the arrangement of press and since the printing of the first newspapers became a creator and former part of people and social life in the process of history. News is a factor that causes different chances from individual behaviors to familial behaviors acts an active role on contemporary opinions in social structure and on new life styles. News was topic of the first cinema films too and it conveyed new opinions and messages that provide to look at the universe in a different window for people, and it conveyed much knowledges more than informations about ordinary events in the world. A news survey was applied in 26 different provinces by interviewing with 1184 people, and 15 questions were asked to people, and relation between news and people was evaluated. "Why do people want to learn news?", and "If there is not any news, what do they to?" and such questions were

asked to people, and it was learnt that people believe that they could not live in a life without news. In the survey, most of the people with whom were interviewed believe that news changed their lives.

Key Words: News, society, press, television, survey.

I- GİRİŞ

İnsanların yeryüzündeki yaşamı, değişik etkenlere bağlı olarak dönemden döneme değişiklikler göstermiş, anlayışlardan yapılarla, eşyalara kadar pek çok unsur zamansal değişimlerin edilgen ögesi olmuştur. Sanayi Devrimi öncesinde beslenme, insanlar için büyük bir sorun oluşturmazken, organik tarımın bozulmasıyla besin kaynakları sorun oluşturmaya başlamış, insanların diyetleri yeni bir biçim kazanmıştır. 20.yüzyılın ikinci yarısıyla birlikte insanların yaşamını dolduran teknoloji ürünleri yepyeni yaşam tarzları yaratmıştır. Geleneklerin gerilerde bırakıldığı kentsel yaşamdan 21. yüzyılda yaygınlaşan tüketim temelli yaşama kadar insanların toplumsal yaşamı çok sayıda tarz değiştirmiştir. Değişim kapsamında düşünceler, beğeniler ve görüşler değişimden en büyük payı alan unsurlar olmuştur. Toplumsal yaşamın değişim sürecinde kitle iletişim araçları ve bu araçlarda yer alan haberler de değişimi yönlendirici roller oynamıştır (Fogel, 2000, 312). Değişen koşullar ve yaklaşımlarla birlikte kitle iletişim araçlarının tüm insanların günlük yaşamlarındaki en etkin unsurlar durumuna gelmesiyle kitle iletişim araçlarının değişimi yönlendirici etkileri artmıştır.

Bu çalışmada, yaşamlarının büyük bölümünde haber yayınlayan kitle iletişim araçlarına yaşamsal bir yer veren toplumlarda haberin yönlendirici ve değişime yol açıcı bir etken olarak niteliği değerlendirilmiş, haberin toplumsal alandaki yansımaları 26 ilde yaşayan 1184 kişiyle yüz yüze görüşülerek yapılmış bir araştırmayla belirlenmeye çalışılmıştır. Haberlin toplumsal alandaki yansımaları, özellikle haberlerin bireylerde neden olduğu değişime yol açıcı etkileri üzerinde yoğunlaşarak değerlendirilmiştir.

Bilimsel, teknolojik ve kültürel gelişmelerin büyük bir hızla ardı ardına yaşandığı, insanların çevrelerinde, ülkelerinde ve dünyada gelişen olaylarla ilgili daha fazla bilgi edinmek istemeye başladıkları 19. yüzyılın sonlarında insanların yaşamına giren sinema da ilk gösterimlerine haber filmleriyle başlamıştır. Lumière kardeşlerin 1894 yılında çektiği fabrika işçilerinden başlayarak, yaşanan pek çok olay film kameralarıyla kaydedilmiş ve sinema salonlarında haber filmi olarak gösterilmiştir (Katz, 1994, 1008). Haber filmlerini izleyen insanlar, bilinçlerini de kullanarak kendilerinin de içinde bulunduğu yaşamın farkında olmuşlar, haberler aracılığıyla yaşamın doğrularını, yanlışlarını, güzel ve kötü yanlarını görerek yaşamın içindeki rollerini belirlemişler veya belirginleştirmişlerdir.

Haberlerin, insanlara yaşamın ve evrenin değişik yönlerini göstererek, farklı düşünceleri insanlara çağrıştırarak insan ilişkilerine ve çeşitli toplumsal örgütlenmelere katkıda bulunduğu konusunda artık kuşku bulunmamaktadır. Özellikle yaşamın sürekli devingen koşulları içinde haberlerin etkileri insanlara, kendilerini güncelleme, güncel koşullara uyarılma ve güncel koşullar içinde davranışlarını düzenleme olanağı sağlamaktadır (Sauder ve Lancaster, 2006, 130).

Horkheimer ve Adorno'nun betimlediği dünya artık çok değişmiş, yeni kaynaklar ve yeni dinamiklerle yol alma yönüne girmiştir. Değişen evrensel koşullar içinde insanların

öncelikle yaşamdan beklentileri, yaşama bakışları, düşünsel alışkanlıkları, diğer insanlarla ilişkileri, insanlara yaklaşımları, kararları da değişmiş, yeni çağ eskisinden çok farklı değerler ve ilkeler üzerine kurulmuştur (Raulet ve Reinhart, 1984, 175).

Toplumsal değişimi etkileyen unsurlar aile yaşamında da değişimlere yol açmış, önceki yüzyıllardan farklı aile biçimlenmeleri ve anlayışları oluşmuştur. Özellikle evlilik yaşı ve evlenme anlayışı konusundaki görüşler yeni yaklaşımlarla buluşmuştur. Değişen yaklaşımlarla birlikte, aile içi ilişkilerdeki ölçütler de yeni nitelikler kazanmıştır. Toplumsal değişimde, diğer etkenlerinin yanı sıra, giderek yaygınlaşan haber yayma araçları da önemli etkenlerden birini oluşturmuştur (Desesquelles ve Brouard ve Hayford, 2003, 203). 21. yüzyıl, haber yayınlayan araçların aynı zamanda toplumun gündemini belirleyen ve insanların ilgi alanlarını oluşturan etkenlere dönüşmesiyle insanların düşünsel ve duygusal yaklaşımları ve davranışlarında da önemli değişimler yaşanmaya başlamıştır.

Bir haberin niteliği, nasıl sunulduğu, içinde gereksiz unsurların olup olmadığı bireyleri fazlaca ilgilendirmemekte, insanların herhangi bir olayı herhangi bir haber biçiminde öğrenmeleri yeterli görünmekte, insanlar, günlük evrensel, veya ulusal ya da ilgi alanlarına ilişkin bilgileri edindiklerini düşünmekte ve bu şekilde kendilerini güvende ve mutlu hissetmektedir (Forgette ve Morris, 2006, 453). Haber, yalnızca yalın haber görüntüsüyle bile insanlarda çoğu zaman geçici olumlu duygulara neden olmaktadır.

Toplumsal değişim doğal olarak sistemler ve rejimlerle de ilgilidir, ancak bazen geleneksel değerler veya alışlagelmiş olanlar da rejimleri biçimlendirebilmektedir. Sosyal demokrasi, insanlara pek çok olanak sağlarken, diğer rejimlerde de insanlar beklentileri doğrultusunda davranışlar geliştirmektedir. Toplumlar arasında büyük yapısal farklılıklara neden olan temel yaşam dinamikleri, bazen birbirlerini de etkilemekte ve benzeşmelerden sömürüye varan etkilerin dinamiklerine dönüşmektedir. Toplumlar arasındaki etki girişimleri sıklıkla haberler aracılığıyla yapılmaktadır (Smil, 2005, 634). Toplumsal davranışları etkileyen ve yönlendiren etkenler çoğu zaman, çıkar sahiplerinin egemenlik kurmak istediği araçlar olarak hedef alınmış, içerikleri belirlenmeye çalışılmış ve bu amaçla kullanılmıştır.

Ülkelerin yöneticilerinden üretimle ekonomiye katılanlara kadar çok sayıda kişi eylem kararlarını veya planlarını, haberlerdeki verileri dikkate alarak hazırlamakta, çalışmalarını için gerekli temel materyalleri haberlerde bulmaktadır. Bireylerin günlük yaşamlarındaki tutumlarından toplumsal gündemin oluşmasına kadar geniş bir alanda etki gösteren haber, insanların yaşamlarının vazgeçilmez parçası haline gelmiş bir unsur olarak onların yaşamlarını doldurmakta, siyasetten ekonomiye, bilimden kültüre pek çok alandaki gelişmelerde de rol oynamaktadır (Cereci, 2005, 13). Özellikle politikacıların ülke gündemini belirlemede önemli rol oynadıkları ülkelerde politika haber gündeminin ilk basamağını oluşturmakta, politikacıların çıkarları doğrultusunda oluşturduğu düşünceler ve yaşam tarzları toplumsal yaşamın önemli belirleyici unsurları olarak rol oynamaktadır.

Kitle iletişim araçları ve onların yayınladıkları haberlerin demokrasiye ve demokratikleşmeye katkıları her zaman tartışılan bir konu olmuştur. Araştırmalar sonucunda elde edilen bulguların genellikle, kitle iletişim araçları ve yayınladıkları haberlerin demokrasiye ve demokratikleşmeye katkıları konusunda olumlu olmadıkları görülmektedir. Ancak kitle iletişim araçlarının, bireylerin politik kararları ve yönelimleri konusunda etkin bir güç olduğu da yadsınmamaktadır (Baum ve Jamison,

2006, 950). Her durumda haberler, şu ya da bu biçimde bireylerin düşünsel ve duygusal varlıkları üzerinde ve daha sonra da davranışsal boyutta dönüştürücü bir etki olarak onların yaşamında yer almaktadır.

Haber, tüm dünyada aile yapılarından evliliğe, eğitim sorunlarından toplumsal etkileşimlere kadar düşünceleri, kararları ve davranışları değiştirebilme gücüne sahiptir (Coltrane ve Adams, 2003, 370). Bu güç, insanlar üzerinde bir yandan gizli bir egemenlik kurarken, diğer yandan da onlara yaşamın vazgeçilmez enerji kaynağı izlenimini vermektedir.

Güncel olayları insanlara aktaran metinler olan haberler, güncel olaylar kadar gelecekteki potansiyel olaylar, durumlar ve gelişmelerle ilgili bilgiler de içermekte ve geleceğe ilişkin görüşlerin oluşmasında da rol oynamaktadır. İnsanların tasarımı ve planları için de bir kaynak niteliği taşıyan haberler, insanların düşünsel dünyalarında neden olduğu çağrışımlar dolayısıyla onların kararlarını ve davranışlarını da doğrudan etkilemektedir (Brader vd., 2008, 975).

Bir haberin hazırlanma aşamasındaki yaklaşım, doğrudan habere ulaşan kişide bırakılmak istenen etkiyle ilgilidir. Haberi hazırlayan haberci ve daha sonra haber hazırlama sürecinde yer alan görevliler, bir yandan adına çalıştıkları kurumun yayın ilkelerini dikkate alırken, bir yandan da haberin seslendiği kişilerin haberle etkileşimini ve haberin bu kişiler üzerinde bırakacağı etkileri hesaba katmaktadır (Atkeson ve Krebs, 2008, 250).

Toplumun haberle olan ilişkilerini, haberlerden etkilenme oranlarını ve haberin insanların yaşamındaki yerini belirlemek amacıyla Kasım 2009'da yüz yüze görüşme biçiminde bir araştırma yapılmış; haberin, insanların yaşamında oynadığı rol incelenmeye çalışılmıştır. Araştırmada, aralarında Adana, Ağrı, Ankara, Antalya, Bingöl, Bitlis, Bursa, Çorum, Diyarbakır, Erzurum, Giresun, Hakkâri, İstanbul, İzmir, Kayseri, Kars, Konya, Malatya, Mersin, Nevşehir, Ordu, Rize, Samsun, Şanlıurfa, Şırnak ve Van'ın bulunduğu 26 ilde yaşayan 1184 kişiyle görüşülmüştür. Yüz yüze yapılan görüşmelerde kendisiyle görüşülen, değişik yaş ve meslek gruplarından kişilere, "haber" içerikli 15 soru sorulmuştur, alınan yanıtlar gruplanarak değerlendirilmiştir.

Araştırmada, kitle iletişim araçlarından haber izleyen kişilerin habere yükledikleri önem ve değer belirlenmeye çalışılarak, haberlerin insanlarda oluşturduğu düşünsel ve eylemsel değişim ve bunun toplumsal yapıya yansımalarıyla ilgili bulgulara ulaşılması amaçlanmıştır.

II- HABER GEREKSİNİMİ

Haber-toplum araştırmasına katılan 1184 kişiye, haberlere hangi sıklıkla ulaştıkları sorulmuş; 1171 kişi her gün değişik kitle iletişim araçlarından haber öğrendiğini söylemiştir. Her gün habere ulaştığını belirten kişilerin çoğunluğu (1015 kişi), birden fazla araçtan haber öğrendiğini bildirmiştir.

III- NEDEN HABER

Haberin, bireylerin yaşamındaki yerini ve oynadığı rolü belirlemek amacıyla sorulan "neden haber öğrenmek istersiniz?" sorusu, kendisiyle görüşülen kişilerden 539'u tarafından "gündemi izlemek için" diyerek, 415 kişi tarafından "yaşamdan uzak

kalmamak için” diyerek yanıtlanmıştır. 177 kişi bu soruya “dünyadan haberdar olmak için” yanıtını verirken, 53 kişi “zaman geçirmek için” demiştir.

IV- HABER ZAMANI

Araştırmada sorulan, “günün ilk haberlerini saat kaçta öğrenirsiniz?” sorusu, 568 kişi tarafından “sabah 8’den önce” yanıtıyla yanıtlanırken, 457 kişi “öğleyin” biçiminde, 96 kişi tarafından “akşama doğru” biçiminde, 63 kişi tarafından da “gece” biçiminde yanıtlanmıştır.

V- POPÜLER HABER KONUSU

Kitle iletişim araçlarında her konuda haber yer alırken, araştırmaya katılanlara, haberlerde en çok hangi konuyu görmek istedikleri sorulmuştur. Haber öğrenen kişilerden 530’u “yaşamla ilgili haberler” görmek istediklerini, 403 kişi “politika” konulu haber görmek istediklerini söylemiştir. 181 kişi “ekonomi” konulu haber görmek istediğini, 70 kişi de “magazin” içerikli haber görmek istediğini bildirmiştir.

VI- POPÜLER HABER ARACI

“Haberleri en çok hangi araçtan öğrenirsiniz?” sorusu 858 kişi tarafından “televizyondan” diyerek, 112 kişi tarafından “gazeteden” diyerek, 94 kişi “radyodan” diyerek yanıtlanmış, 117 kişi soruyu “çeşitli araçlardan” diyerek yanıtlamıştır. 3 kişi ise soruya karşılık “tüm araçlardan” biçiminde yanıt vermiştir.

VII- SOHBET KONUSU

Araştırmada sorulan, “haberlerde yer alan konuları günlük konuşmalarınıza, söyleşilerinize ne sıklıkla konu edersiniz?” sorusuna 735 kişi tarafından “her zaman” diyerek, 261 kişi tarafından “sık sık” diyerek yanıt verilmiştir. 119 kişi “bazen” yanıtı verirken, 69 kişi “nadiren” demiştir.

VIII- “NEREDE?” SORUSU

Araştırmaya katılanlara sorulan “haberlerde, nerede geçen olayları öğrenmek istersiniz?” sorusu 928 kişi tarafından “Türkiye” diyerek yanıtlanırken, 187 kişi “ABD” diyerek, 24 kişi “Küba” diyerek, 45 kişi ise soruyu “diğer” yanıtıyla yanıtlamıştır.

IX- GÜNLÜK YAŞAM

Haberlerin, günlük yaşamdaki etkilerini belirlemek amacıyla sorulan “haberlerin, günlük yaşamınızda değişime yol açtığını düşünüyor musunuz?” sorusuna 686 kişi “evet” diyerek yanıt vermiş; diğer katılımcılar “hayır” demişlerdir.

X- HABER VE BİLGİ

Haberlerin, bilgi kaynağı olup olmadığı konusundaki düşünceleri öğrenmek amacıyla sorulan “haberler aracılığıyla dünya ve yaşamla ilgili yeni bilgiler öğrendiğinize inanıyor musunuz?” sorusuna, 1082 kişi “evet” diyerek, diğer katılımcılar “hayır” diyerek yanıt vermiştir.

XI- HABERİN ETKİSİ

Araştırmada sorulan “haberler en çok hangi özelliğinizi etkiler?” sorusu 869 kişi tarafından “düşüncelerimi” diyerek, 234 kişi tarafından “her şeyimi” diyerek, 61 kişi tarafından “beslenmemi” diyerek yanıtlanmıştır. 20 kişi ise soruyu, “giyimimi” diyerek yanıtlamıştır.

XII- HABER VE SUÇ

Haberlerin suç işlemeye ilgisi konusundaki düşünceleri öğrenmek amacıyla sorulan “haberlerin, insanları suç işlemeye yönlendirdiğine inanıyor musunuz?” sorusu, 997 kişi tarafından “hayır” diyerek, diğer katılımcılar tarafından “evet” diyerek yanıtlanmıştır.

XIII- HABERİN KAHRAMANI

İnsanların, haberlerle olan yakınlığının belirlenmeye çalışıldığı araştırmada sorulan “kendi yaşamınızın haberlere konu olabileceğini düşünüyor musunuz?” sorusu 724 kişi tarafından “hayır” diyerek yanıtlanırken, diğer katılımcılar “belki” biçiminde yanıt vermiştir.

XIV- HABER VE MODERNLEŞME

Araştırmada sorulan, “haberlerin modernleşmeye katkısının olduğunu düşünüyor musunuz?” sorusu 883 kişi tarafından “evet” diyerek yanıtlanırken, 301 kişi tarafından “hayır” diyerek yanıtlanmıştır.

XV- YAŞAM TARZI

Haber-toplum araştırmasına katılanlara sorulan “haberler aracılığıyla yeni yaşam tarzları oluştuğunu düşünüyor musunuz?” sorusuna 613 kişi “evet” diyerek, 571 kişi “hayır” diyerek yanıt vermiştir.

XVI- HABERSİZ YAŞAM

“Yaşamınızda hiç haber olmasaydı ne yapardınız?” sorusuna karşılık 716 kişi “kendimi rahatsız hissederdim” diyerek, 305 kişi “bir şey fark etmezdi”, 94 kişi “her şeyi öğrenmek için dünyayı gezerdim” diyerek yanıt vermiş; 69 kişi ise “rahatlardım” demiştir.

DEĞERLENDİRME

Haberin kökenleri, Antik Çağ'da Roma Senatosu'nun duvarlarına asılan Senato kararlarına dayandırılmakla birlikte, 21. yüzyılda haber, ilk kitle iletişim araçları olan 17. yüzyılda yayınlanan gazetelerde yer alan haberdan daha çok önemsenmektedir. Kitle iletişim araçlarının, insanların yaşamında vazgeçilmez ve etkin bir yer edinmesi, kitle iletişim araçlarının başlıca ürünü olan haberi de insanların yaşamlarının ayrılmaz parçası durumuna getirmiştir. 18. yüzyıldan sonra hızla gelişen haber teknolojisinin yüksek düzeylere ulaşmasıyla, haberlerin biçimi, içeriği ve buna bağlı olarak insanların habere bakış açıları da değişmiştir. Haber, artık insanların yaşam biçimlerini ve alışkanlıklarını düzenleyip denetleyebilecek ölçüde güçlü bir etken olarak insanların yaşamında yer almaktadır.

Haberin yaşamsal rolü, insanlara yaşamla ve dünyayla ilgili bilgiler vermekten çok, onlara yaşadıklarını ve insan olduklarını hissettiren bir etkiyle yaşam esintileri sunmasıdır. İnsanlar, öncelikle kendileri ve çevrelerindeki, daha sonra da çok uzaklardaki insanlar, olaylar ve durumlar hakkında haberler aracılığıyla mutlu olmakta, bilgi sahibi oldukları bu yaşamın içinde yer almaya çalışmaktadırlar. Bu nedenle haber, insanları yalnızca bilgilendirmekten öte, onlara gizemli bir yaşam enerjisi aktaran ve insanların yaşadıklarını hissetmelerini sağlayan niteliğe sahiptir.

Yapılan çalışmada bireylerin, sorulan hemen her soruda haberi önemseyerek ve haberin yaşamsal bir unsur olduğunu belirterek yanıt vermeleri, haberlerin bireylerin yaşamında da ve doğal olarak toplumsal yaşamda da düşünsel, duygusal bir "besin" kaynağı olduğu anlamında gelmektedir. Bireylerin, haberlerin veya haber yayınlayan kitle iletişim araçlarının güvenilirliği veya niteliği konusunda çok az görüş bildirmeleri, her durumda habere gereksinim duydukları ve karşılaştıkları haberleri nitelik açısından fazlaca değerlendirmeden onun gerçekliğine inanma düşüncesiyle izledikleri biçiminde değerlendirilmiştir.

Politikacıların toplumda belirleyici etkenler olarak rol aldığı toplumlarda politikacı eylemleri ve söylemleri ana gündem maddelerini oluştururken toplumsal yaşam da politikacılar kararları ve yaşam biçimleriyle karakter kazanmaktadır. Ancak haber yayınlayan kitle iletişim araçları hemen her toplumda, toplum üzerinde egemenlik kurarak çıkar sağlamak isteyen kişi ve kurumların, özellikle politikacıların hedef araçları olarak kullanılmaya çalışılmıştır.

Haberler öncelikle, insanlarda evrensel olayları konu edinmeleri nedeniyle insan oldukları, yaşadıkları, yeryüzünün ve evrenin bir parçası oldukları düşüncesinin oluşmasına neden olmakta, insanların haberler aracılığıyla birbirlerinden ve uzaklardan haberleri olan kişiler olmaları nedeniyle kendilerini güvende ve mutlu hissetmelerini sağlamaktadır. Haber bu fizikötesi etkisi zamanla davranışlara yansımakta, gerçek, doğru, insana yakışır düzeyli haberler doğal olarak uygarlığın gelişmesine de katkıda bulunmaktadır.

Yüzeysel bir bakışla kitle iletişim araçlarında yayınlanan haberler, bireylerin günlük konuşmalarının, söyleşilerinin ana malzemesi olarak görünse de, uzun süreçte haberlerin, toplumun önce belleğinde, ardından yaklaşımlarında ve davranışlarında değişimlere ve yeni yapılanmalara yol açtığı kanısı güçlenmektedir.

Bireylerin, içinde haber olmayan bir yaşam söz konusu olduğunda kendilerini rahat hissetmeyeceklerini söylemeleri, haberlerin bireysel ve toplumsal bellekte sağlam

biçimde yer ettiğini göstermekte, insanların, haberlerin yaşamlarını değişik biçimlerde etkilediğini belirtmeleri de değişim arayışı içinde olan insanların haberle yoğun bir ilişki içinde olması olasılığını güçlendirmektedir. Haberlerin insanların yaşamlarına getirdiği yenilikler, değişimler ve düşünsel dünyalarda açtığı pencereler, toplumsal yapıda geleneksel değerlerden, yöneticilerden ve ekonomik dinamiklerden daha etkin bir rol oynadığını göstermektedir.

KAYNAKLAR

- 1- ATKESON, Lonna Rae ve KREBS, Tirnoty B. (2008). "Pres Coverage of Mayoral Candidates: The Role of Gender in News Reporting and Campaign Issue Speech". *POLITICAL RESEARCH QUARTERLY*. Vol. 61. No: 2. S. 239-252.
- 2- BAUM, Matthew A. ve JAMISON, Angela S. (2006). "The Oprah Effect: How Soft News Helps Inattentive Citizens Vote Consistently". *The JOURNAL of POLITICS*. Vol. 68. No: 4. S. 946-959.
- 3- BRQADER, Ted ve VALENTINO, Nicholas A. ve SUHAY, Elizabeth (2008). "What Triggers Public Opposition to Immigration? Anxiety Group Cues, and Immigration Threat". *AMERICAN JOURNAL of POLITICAL SCIENCE*. Vol. 52. No: 4. S. 959-978.
- 4- CERECİ, S. (2005). *HABER VE RÖPORTAJ TEKNİĞİ*. Ankara: Şubat Yayınevi.
- 5- COLTRANE, S. ve ADAMS, M. (2003). "The Social Construction of the Divorce "Problem": Morality, Child Victims, and the Politics of Gender. *FAMILY RELATIONS*. Vol. 52. No: 4. S. 363-372.
- 6- DESEQUELLES, A. ve BROUARD, N. ve HAYFORD, S. R. (2003). "The Family Networks OF People Aged 60 and over Living at Home or in an Institution". *POPULATION*. Vol. 58. No: 2. S. 181-206.
- 7- FOGEL, R. W. (2000). "The Extension of Life in Developed Countries and Its Implications for Social Policy in the Twenty-First Century". *POPULATION and DEVELOPMENT REVIEW*. Vol. 26. S. 291-317.
- 8- FORGETTE, Richard ve MORRIS, Jonathan S. (2006). "High-Conflict Television News and Public Opinion". *POLITICAL RESEARCH QUARTERLY*. Vol. 59. No: 3. S. 447-456.
- 9- KATZ, E. (1994). *The FILM ENCYCLOPEDIA*. New York: HarperPerennial.
- 10- RAULET, Gerard ve REINHART, Max (1984). "From Modernity as One-Way Street to Postmodernity Dead End". *New German Critique*. No: 33. S. 155-177.
- 11- SAUDER, Michael ve LANCASTER, Ryon (2006). "Do Ranking Matter? The Effects of U.S. News & World Report Ranking on the Admissions Process of Law Schools". *LAW & SOCIETY REVIEW*. Vol. 40. No: 1. S. 105-134.
- 12- SMIL, V. (2005). "The 3Next 50 Years: Unfolding Trends". *POPULATION and DEVELOPMENT REVIEW*. Vol. 31. No. 4. S. 605-643.